

ANVISNINGAR FÖR HUR EN TEATER ELLER EN ORKESTER ANSÖKER OM STATSANDEL

NYA SÖKANDEN

En teater eller en orkester godkänns som berättigad till statsandel efter ansökan. Bestämmelser om förutsättningar att få statsandel finns i teater- och orkesterlagens (730/1992) bestämmelser. Författningen finns på webbplatsen www.finlex.fi. Teater- och orkesterlagens villkor för erhållande av statsandel förklaras punkt för punkt i denna anvisning.

Den kommun eller den privata sammanslutning som upprätthåller teatern eller orkestern gör upp en ansökan om att godkänna teatern eller orkestern som berättigad till statsandel. Ansökan riktas till undervisnings- och kulturministeriet. Undervisnings- och kulturministeriet ber vid behov om ett utlåtande från Centret för konstfrämjande om sökandens rätt till statsandel. En ansökan som omfattar följande år ska tillställas undervisnings- och kulturministeriet senast **före utgången av april**.

Ansökan formuleras fritt. Den ska undertecknas av personer med namnteckningsrätt och omfatta de bilagor som behövs för att kunna granska teaterns eller orkesterns berättigande till statsandel. I följebrevet räcker det med att presentera grundläggande fakta om sökanden och om teatern eller orkestern. Därtill behövs en koncis motivering till ansökan om statsandel.

En teater eller en orkester ska uppfylla kriterierna för erhållande av statsandel redan när statsandel ansöks om. I fråga om personalen förutsätts att den person som är heltidsanställd och den person som ansvarar för den konstnärliga verksamheten, som kan vara en person i bisyssla, har varit anställd hela det året som föregår året då ansökan görs.

Beslut om att godkänna en teater eller en orkester att omfattas av statsandel fattas före utgången av november månad varje år. Ministeriet godkänner en teater eller en orkester att omfattas av statsandel inom ramen för statsbudgeten. Nya teatrar eller orkestrar som uppfyller kriterierna för statsandel kan alltså godkännas endast i begränsad omfattning. Även antalet personårsverken som berättigar till statsandel fastställs inom ramen för statsbudgeten och personårsverken kan inte nödvändigtvis beviljas till fullt belopp.

Ansökan skall omfatta följande bilagor:

1. stadgarna för sammanslutningen eller stiftelsen som upprätthåller teatern eller orkestern eller motsvarande bolagsordning samt en utredning över ägarförhållanden och förvaltning. I fråga om en kommunal aktör räcker det med stadgar eller motsvarande.
2. ett sammandrag över teaterns eller orkesterns historia och speciellt den utveckling som har resulterat i att teatern eller orkestern verkar på ett professionellt plan
3. teaterns eller orkesterns verksamhetsberättelse för de två föregående åren
4. uppgifter om teaterns eller orkesterns ekonomi för de två föregående åren, i fråga om en privat teater eller orkester även utlåtanden från revisorerna
5. utredning över teaterns eller orkesterns personal av vilken framgår befattningsbeskrivningar. För den professionellt inriktade personalens del anges utbildning och förtrogenhet med branschen samt arbetserfarenhet. Därtill krävs en utredning för de två föregående åren om

- a) personårsverken: antal ordinarie, heltidsanställda (arbetstid minst 30 veckotimmar) personer per månad för hela året. Otillsatta tjänster, oavlönade tjänstledigheter på minst en månad och personer som arbetar med fastigheterna räknas inte i personalantalet.
- b) utbetalda löner: löneutgifter för ordinarie, heltidsanställd personal (arbetstid minst 30 veckotimmar) utan bikostnader och löneutgifter för övrig personal (tillfälliga, deltidsanställda och inköpta tjänster) utan bikostnader. Löneutgifter för personal som arbetar med fastigheterna räknas inte med.

6. verksamhets- och ekonomiplan för det år då ansökan lämnas in liksom för det därpå följande året

7. en utredning över teaterns eller orkesterns verksamhetsutrymmen ifall dessa uppgifter inte ingår i teaterns eller orkesterns verksamhetsberättelse

Villkor för erhållande av statsandel enligt 2 § i teater- och orkesterlagen:

1) en kommun, en samkommun eller en privat sammanslutning eller stiftelse, till vars stadgeenliga uppgifter hör att bedriva teater- eller orkesterverksamhet eller att svara för en orkester eller en teater,

För en privat sammanslutnings eller stiftelses del skall utövandet eller upprätthållandet av teater- eller orkesterverksamhet skrivas in i den upprätthållande föreningens eller stiftelsens stadgar. För ett aktiebolag gäller att motsvarande skrivs in i bolagsordningen. För kommunala aktörers del uppfylls stadgeenligheten genom stadganden på kommunal nivå för teater- eller orkesterverksamheten.

2) teatern eller orkestern uppträder regelbundet och yrkesmässigt

Verksamheten betraktas som regelbunden om teatern eller orkestern under flera års tid har fungerat på regelbunden basis och om den har en tillräcklig finansieringsgrund. Sommarteater- eller lillajulsverksamhet eller annan uppträdande verksamhet som är säsongbetonad anses inte uppfylla kravet på regelbundenhet. Yrkesmässig verksamhet innebär att teatern eller orkestern har personal som uppfyller kravet på yrkesinriktad utbildning inom teater- eller musikbranschen och att personalen får sin utkomst av verksamheten. Vidare skall personalpolitiken bygga på att man i verksamheten beaktar arbetsgivarförpliktelser samt tjänste- och kollektivavtal.

3) teatern eller orkestern har åtminstone en heltidsanställd arbetstagare och som ansvarig för den konstnärliga verksamheten en person med utbildning på området eller med tillräcklig förtrogenhet med området

En teater eller orkester som erhåller statsandel skall ha åtminstone en heltidsanställd arbetstagare. Den person som ansvarar för den konstnärliga verksamheten skall vara utbildad på området eller på annat sätt ha skaffat sig förtrogenhet med området och arbetslivserfarenhet. Den person som ansvarar för den konstnärliga verksamheten kan också vara anställd i bisyssla.

4) ekonomiska förutsättningar finns för teaterns eller orkesterns verksamhet, men dock så att teatern eller orkestern inte verkar i syfte att uppnå ekonomisk vinst

Utgångspunkten för verksamhet som erhåller statsandel är att verksamheten bedrivs i syfte att främja konst och att erbjuda välfärdstjänster. Teaterns eller orkesterns basfinansiering skall tryggas på lång sikt. Syftet är att teatrarna och orkestrarna strävar efter att deras verksamhet är lönsam ur ett totalekonomiskt perspektiv. Finansieringen av teatrarnas och orkestrarnas verksamhet ses över och jämförs vid behov med uppgifter i statistiken över teatrar och orkestrar samt utgående från teatrarnas och orkestrarnas bokslut.

I reglerna eller i bolagsordningen för privata teatrar eller orkestrar skall nämnas att verksamhetens syfte är ett annat än att uppnå vinst. Vid behov skall man i reglerna eller i bolagsordningen ta med en bestämmelse om att teatern eller orkestern inte upprätthålls i syfte att uppnå ekonomisk vinst.

I reglerna eller i bolagsordningen skall man dessutom konstatera hur ett eventuellt överskott används, hur medel i eventuella fonder används och hur medlen används när sammanslutningens eller stiftelsens verksamhet upphävs eller avvecklas.

5) teatern eller orkestern har en verksamhets- och ekonomiplan

En teaters eller en orkesterns verksamhet skall både administrativt och ekonomiskt arrangeras så att en långsiktig planering av verksamheten möjliggörs. Kostnaderna som har att göra med verksamheten skall presenteras och specificeras så att de skiljer sig från upprätthållarens övriga kostnader. Teatrar eller orkestrar som kommunerna upprätthåller förutsätts inte ha en separat verksamhets- och ekonomiplan om den information som lagen förutsätter framkommer i övriga planer.

6) det är nödvändigt att producera teaterns eller orkesterns tjänster

En förutsättning för statsandel är att anordnandet av teater- och orkesterverksamhet anses viktigt från ett kulturpolitiskt perspektiv. När man överväger nödvändigheten utgår man från verksamhetens kvalitet och konstnärliga synpunkter. Nödvändigheten av teater- och orkesterverksamhet prövas också i förhållande till efterfrågan och utbudet på vederbörande ort eller område. Den landsomfattande helhetssituationen inverkar också i sammanhanget.